

U tshila nga Fulufhelo

Pfariso i bvaho kha Mañwalo Makhethwa ya u
kondelela HIV/Aids

Living in Hope

First digital edition 2016

Bible text: The Bible in Tshivenda 1998 Translation

© Bible Society of South Africa 1998, 1999, 2016

All rights reserved. No part of this book may, without prior written permission of the copyright holder, be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical or otherwise, either through photocopying, writing, audio recording, or any other system for information storage and retrieval.

Published by the Bible Society of South Africa, P O Box 5500,
Tyger Valley 7536, Bellville

www.biblesociety.co.za

Epub format	ISBN 978-0-7982-2069-9
Mobi format	ISBN 978-0-7982-2070-5
PDF format	ISBN 978-0-7982-2071-2

Tswikiso

Arali zwi no khou itea zwino zwa ɔ̄i isa phanɔ̄a muɔ̄a muñwe na muñwe lushakani lwashu u ɔ̄o vha wo kavhiwa nga HIV/Aids nga inwe ndila. Ho no ɔ̄i vha na zwigidigidi zwa vhatu vho no kavhiwaho nga ilo dwadze. Miɔ̄a na dzikhonani na vhapo vhothe vha khou kakarika vhe na mihumbulo na vhupfiwa na nyofhe dzo fhambanaho: mbiti na u sinyuwa, muhumbulo wa u ɔ̄ovhowa, tshinyalelo, na u fhandekana, vhuleme ha u shaya mali, na nyofho dza u ñaledzwa na lufu.

Hothe Mañwaloni Makhethwa hu na thoho ya mafhungo yo kwhaɔ̄aho ya ngoho: nangwe zwi tshi tou nga vhutshilo vhu khou ri fheɔ̄a, musi vhañwe vha tshi ri furaleta, na musi ri tshi pfa ri tshi tou nga ro sala ri rothe, Mudzimu washu wa lufuno u ima na riñe. Mudzimu u a fulufhedzea, u ɔ̄i endela u ri funa, a ri endedza na fhethu hune ha ofhisa. Ri nga ɔ̄itika nga lufuno lwa Mudzimu na u fulufhedzea hawe. Nditsho tshine tsha itea, unga Paulo a tshi ri: “a hu na tshine tsha nga ri fhandekanya na lufuno lwa Mudzimu ri vthathihi na Khristo Yesu.” (*VhaRoma 8:39b*).

Musi ni tshi vhala ndima dza Bivhili dzo ñetshedzwaho bugwanani iyi, elekanyani lufuno lwa Mudzimu a tshi ri rengulula, a ɔ̄isa fulufhelo na u fhumudza vhothe vha no khou tambula vho vhaisalaho.

Mudzimu u funa zwihulu muñwe na muñwe washu

Bivhili i ɔ̄i kwhaɔ̄hisedza ya dovha uri Mudzimu u londola muñwe na muñwe, a sa sedzi maimetele a tshivhumbeo kana muya, kana vhuimo ha muthu vhatuni. Bivhili i dovha ya dzumbulula lufuno lwa Mudzimu lu si lwa misi mbilu yawe i tshi swela vhane vhatu vha vha tsinyela ito vha vha laɔ̄a. Yesu ene muñe o sumbedza u londola vhatu nga lufuno nga zwe a funza na zwe a ita na zwe a tshilisa zwone. O ri,

“Idani ha Nḡe noṭhe ni lemelwaho no ziamedzwaho nga mihwalo, ndi ḡo ni rula. Dḡhweseni dzhogo yanga ni gude kha Nḡe; ndo vuḡa, ndi na mbilu ya u ḡiṭukufhadza; ndi hone ni tshi ḡo rudza mbilu. Dzhogo yanga a i gogoni, muhwalo wanga a u lemeli.”

Matiosi 11:28-30

**Yesu o ḡa shangoni uri a vhe Mutshidzi waḡo,
a si vhe Muḡaṭuli waḡo**

“Mudzimu shango o ḡi funa zwihulu lwe a vhuya a kumedza Murwa wawe muthihi fhedzi, uri muḡwe na muḡwe ane a mu fulufhela a si lovhe, tshawe hu vhe u wana vḡutshilo vhu sa gumi. Mudzimu a tshi ruma Murwa shangoni o vha a sa khou itela u ḡaṭula shango, ho vha hu uri a tshidze shango ngae.

“Ane a mu ṭanganedza ha nga ḡaṭulwi.”

Johanisi 3:16-18a

Yesu Ene a vhidzelela a ri, “Ane a mpfulufhela ha fulufheli Nḡe, u fulufhela we a nthuma. Hu ḡi nga ane a vhona Nḡe, u vhona o nthumaho. Nḡe ndo ḡa shangoni ndi tshedza, uri vḡoṭhe vhane vha mpfulufhela vha si tsha dzula swiswini. Ane a pfa maipfi anga a si a tevhedze a si uri ndi Nḡe ane nda mu ḡaṭula. A tho ngo ḡela u ḡaṭula shango, tshe nda ḡela tshone ndi u tshidza shango. Tshi hone tshi ḡaṭulaho muthu ane a nndandula a si ṭanganedze mafhungo anga: Enea maipfi ane nda amba a ḡo vha one a mu ḡaṭulaho nga ḡuvha ḡa vḡufhelo, ngauri a thi sokou ḡiambela, Ene Khotsi anga o nthumaho o nndaya zwine nda fanela u amba nda zwi vhudza vhathu. Zwino Nḡe ndi a ḡivha uri zwe a nndaya zwi ḡisa vḡutshilo vhu sa gumi. Zwenezwo zwe Khotsi a nndaya ndi zwone zwine nda amba.”

Johanisi 12:44-50

Lufuno lwa Yesu lu katela vhoṭhe

Yesu a tshi fhirela phanḁa a vhona muṅwe munna wa muthelisi a no pfi Matiosi o dzula ofisini yawe, a amba nae a ri, “Kha ri ṭuwe roṭhe ni vhe mufunziwa wanga.” A mbo ḁi takuwa a mu tevhela.

Zwino musi Yesu o dzula nduni ya Matiosi vha tshi khou ḁa, ha ḁa vhaṅwe vhathelisi vhanzhi na vhatshinyi, vha ḁa na Yesu na vhafunziwa vhawe. Vhafarisei vha tshi zwi vhona vha vhudza vhafunziwa vhawe vha ri, “Nḁa mufunzi waṅu u itelani a tshi ḁa na vhathelisi na vhatshinyi?” Yesu a tshi zwi pfa a vha fhindula a ri, “Vhathu vha sa lwali a vha lili ṅanga; ṅanga i lilwa nga vhalwadze. Iyani ni yo guda uri zwi amba mini hu tshi pfi, ‘A thi ṭoḁi dzinduvho, ndi ṭoḁa muthu a tshi vha na mbilutshilidzi.’ Nḁe a tho ngo ḁela vhavhuya, ndo ḁela vhatshinyi.”

Matiosi 9:9-13

Yesu u ri ri khonani dzawe

“Munḁirivhe ndi Nḁe, inwi ni matavhi. Ane a dzula kha Nḁe, Nḁe nda dzula khae ndi ene ane a aṅwa mitshelo minzhi, ngauri ni si na Nḁe a ni koni u ita tshithu. A sa dzuli kha Nḁe u a laṭwa kule a oma sa lutavhi lwo tumulwaho; huno thavhi dzo raloho dzi a kuvhanganywa dza kudzwa muliloni dza fhiswa. Arali ni tshi dzula kha Nḁe, na dzula ni tshi elekanya maipfi anga, ni ḁo humbela tshine na funa na tshi ṅewa. Vhugala ha Khotsi anga vhu vhonala musi inwi ni tshi aṅwa mitshelo minzhi, nga u ralo na vha vhafunziwa vhang. Nḁe ndi ni funa unga Khotsi anga a tshi mpfuna; lusani uri ndi ḁi dzula ndi tshi ni funa. Arali ni tshi tevhedza ndaela dzanga ndi ḁo ḁi dzula ndi tshi ni funa, zwa nga Nḁe ndo tevhedza ndaela dza Khotsi anga, a ḁi dzula a tshi mpfuna.

“Ndo ni vhudza hezwo uri dakalo ḁine Nḁe nda vha naḁo na inwi ni vhe naḁo uri ni vhe na dakalo ḁo khunyelelaho. Ndaela yanga khei: funanani unga Nḁe ndo ni funa.

“A hu na lufuno lune lwa fhira lwa muthu ane a fela khonani dzawe. Khonani dzanga ndi inwi arali ni tshi ita zwine nda ni laya. A thi tsha tou ri ni dziphuli ngauri phuli a i vhudzwi zwine muṅe wayo a ita. Nṅe-ha ndi vho tou ri ni dzikhonani, ngauri ndo ni vhudza zwoṅhe zwe nda pfa nga Khotsi anga. A si inwi vhe na nanga Nṅe; ndi Nṅe ndo nangaho inwi nda ni ta uri ni yo aṅwa mitshelo minzhi, mitshelo i sa kuvhi, Khotsi a ḑo konou ni fha tshiṅwe na tshiṅwe tshine na humbela nga dzina ḽanga. Tshine nda ni laya asitshi: funanani!”

Johanisi 15:5-17

Zwe Mudzimu a ri dzumbululela lufuno lwawe ngazwo asizwi: o ruma Murwa wawe muthihi fhedzi fhano shangoni uri riṅe ri wane vhutshilo ngae. Lufunofuno a si lwashu lwa u funa Mudzimu, ndi lwa Mudzimu lwa u funa riṅe, a vhuya a tou ruma Murwa wawe u ri pfumelela vhutshinyi hashu.

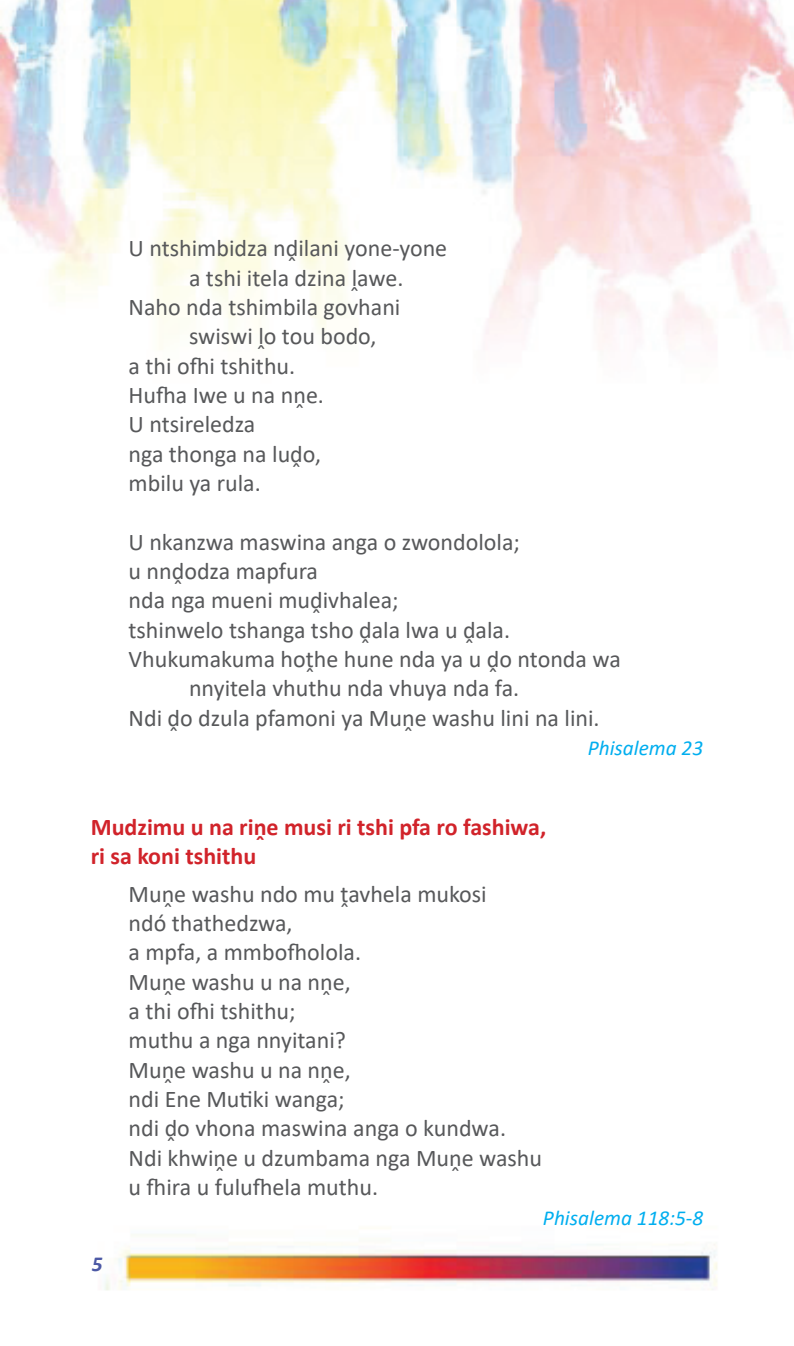
1 Johanisi 4:9-10

Mudzimu u ḑi dzula e na riṅe

Tshiṅwe tshifhinga ri kha zwine ra vha khazwo ri a lusa ḑivha Mudzimu a no dzula na riṅe. Ni songo hangwa – Mudzimu u na riṅe misi yoṅhe.

Mudzimu u na riṅe na ho swiswini litswu

Muṅe washu ndi Mulisa wanga,
tshi shayi tshithu.
U nndadza mafuloni avhuḑi,
u nnyisa maḑini,
nda nwa nda rudza mbilu.
U a nnetulusa.

U ntshimbidza ndilani yone-yone
a tshi itela dzina lawe.
Naho nda tshimbila govhani
swiswi lo tou bodo,
a thi ofhi tshithu.
Hufha lwe u na nne.
U ntsireledza
nga thonga na luḁo,
mbilu ya rula.

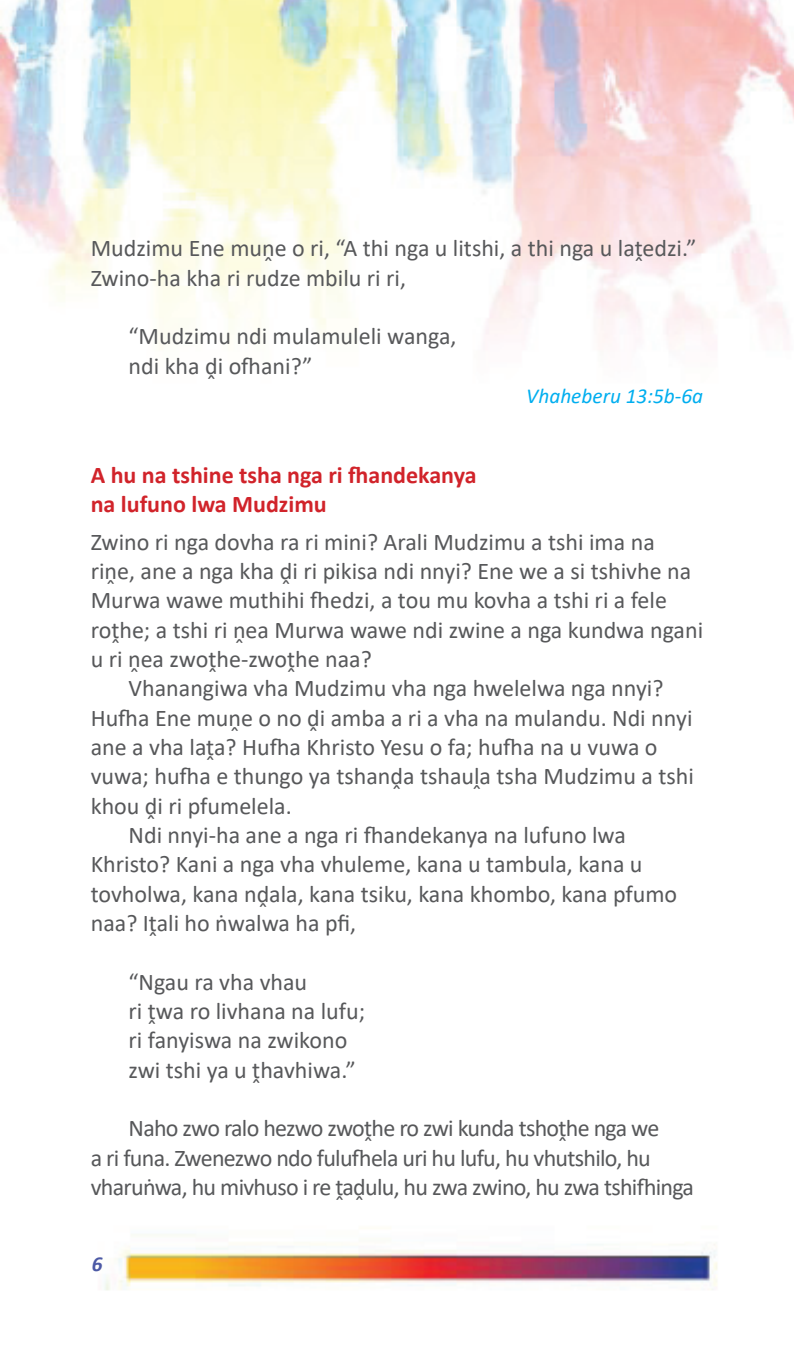
U nkanzwa maswina anga o zwondolola;
u nndodza mapfura
nda nga mueni muḁivhalea;
tshinwelo tshanga tsho ḁala lwa u ḁala.
Vhukumakuma hoḁhe hune nda ya u ḁo ntonda wa
nnyitela vhuthu nda vhuya nda fa.
Ndi ḁo dzula pfamoni ya Muḁe washu lini na lini.

Phisalema 23

Mudzimu u na riḁe musi ri tshi pfa ro fashiwa, ri sa koni tshithu

Muḁe washu ndo mu ḁavhela mukosi
ndó thathedzwa,
a mpfa, a mmbofholola.
Muḁe washu u na nne,
a thi ofhi tshithu;
muthu a nga nnyitani?
Muḁe washu u na nne,
ndi Ene Mutiki wanga;
ndi ḁo vhona maswina anga o kundwa.
Ndi khwiḁe u dzumbama nga Muḁe washu
u fhira u fulufhela muthu.

Phisalema 118:5-8

Mudzimu Ene muḽe o ri, “A thi nga u litshi, a thi nga u laḽedzi.”
Zwino-ha kha ri rudze mbilu ri ri,

“Mudzimu ndi mulamuleli wanga,
ndi kha ḽi ofhani?”

Vhaheberu 13:5b-6a

A hu na tshine tsha nga ri fhandekanya na lufuno lwa Mudzimu

Zwino ri nga dovha ra ri mini? Arali Mudzimu a tshi ima na riḽe, ane a nga kha ḽi ri pikisa ndi nnyi? Ene we a si tshivhe na Murwa wawe muthihi fhedzi, a tou mu kovha a tshi ri a fele roḽhe; a tshi ri ḽea Murwa wawe ndi zwine a nga kundwa ngani u ri ḽea zwoḽhe-zwoḽhe naa?

Vhanangiwa vha Mudzimu vha nga hwelelwa nga nnyi? Hufha Ene muḽe o no ḽi amba a ri a vha na mulandu. Ndi nnyi ane a vha laḽa? Hufha Khristo Yesu o fa; hufha na u vuwa o vuwa; hufha e thungo ya tshanḽa tshauḽa tsha Mudzimu a tshi khou ḽi ri pfumelela.

Ndi nnyi-ha ane a nga ri fhandekanya na lufuno lwa Khristo? Kani a nga vha vhuleme, kana u tambula, kana u tovholwa, kana nḽala, kana tsiku, kana khombo, kana pfumo naa? Iḽali ho ḽwalwa ha pfi,

“Ngau ra vha vhau
ri ḽwa ro livhana na lufu;
ri fanyiswa na zwikono
zwi tshi ya u ḽhavhiwa.”

Naho zwo ralo hezwo zwoḽhe ro zwi kunda tshoḽhe nga we a ri funa. Zwenezwo ndo fulufhela uri hu lufu, hu vhutshilo, hu vharuḽwa, hu mivhuso i re ḽaḽulu, hu zwa zwino, hu zwa tshifhinga

tshi daho, hu mimuya ya maanda, hu zwa taḁulu, hu zwa fhasi, hu tshinwe tshisikwa-vho – a tshiho tshine tsha nga ri fhandekanya na lufuno lwa Mudzimu lwe a ri itela nga Khristo Yesu Muḁe washu.

Vharoma 8:31-39

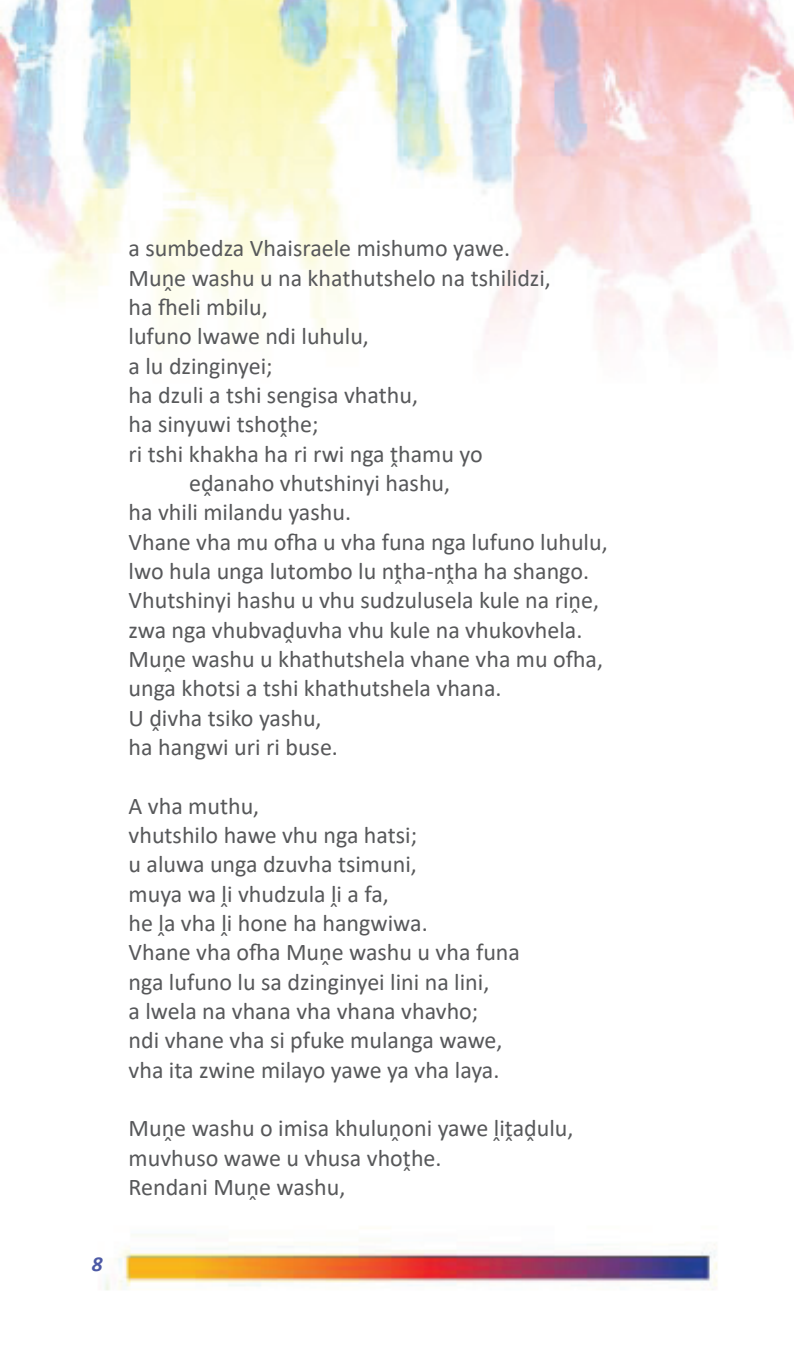
Mudzimu u tḁangedza vhoṁhe, a funa vhoṁhe

Tshinwe tshifhinga ni nga pfa unga Mudzimu o ni furelela, ha tsha ni londola. Hezwo a si ngoho. Mudzimu u dzula o ḁiimisela u ri hangwela, a ri tḁangedza nga lufuno.

Mudzimu u a fulufhedzea, lufuno lwawe ndi luhulu

Kha ndi rende Muḁe washu
nga mbilu yanga yoṁhe,
ndi khoḁe dzina ḁawe ḁikhethwa
nga zwoṁhe zwine nda vha zwone.
Kha ndi rende Muḁe washu nga mbilu yanga yoṁhe,
ndi si hangwe zwivhuya zwoṁhe zwe a nnyitela.
U nkhangwela milandu yanga yoṁhe,
a fhodza maṁungu anga oṁhe.
U ntshidza ndó ingamela tshalo;
lufuno lwawe lu sa dzinginyei,
na tshilidzi,
ndi tshone tshiala tshanga.
U mpfusha nga zwivhuya,
nda pfa ndo humela hanani,
ndi na nungo dzi no nga dza goni ḁi tshi fhufha.

Muḁe washu u lwela vhoṁhe vha kandedzwaho,
vha tshi hwelelwa a vha sengela.
O ḁivhadza Mushe zwe a vha o dzudzanya,

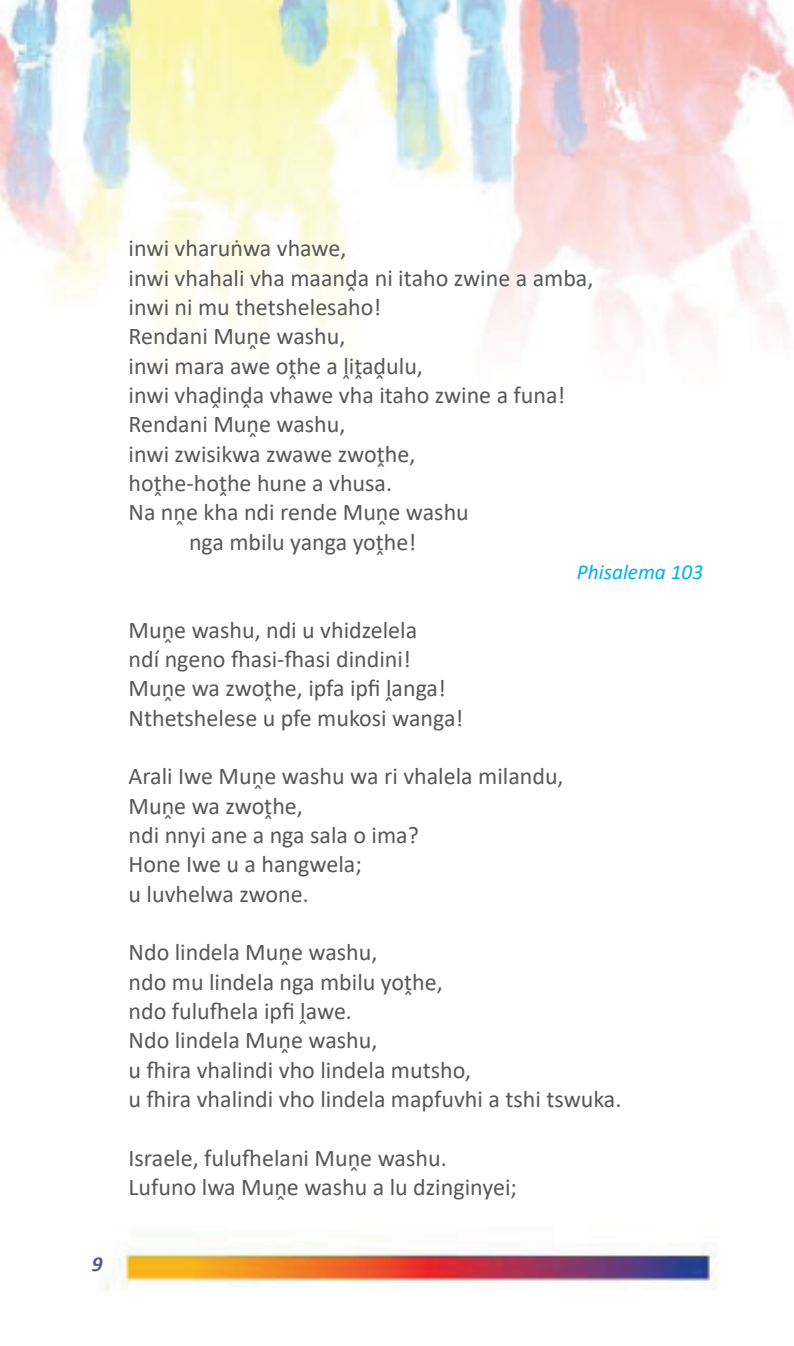

a sumbedza Vhaisraele mishumo yawe.
Muṅe washu u na khathutshelo na tshilidzi,
ha fheli mbilu,
lufuno lwawe ndi luhulu,
a lu dzinginyei;
ha dzuli a tshi sengisa vhathu,
ha sinyuwi tshoṭhe;
ri tshi khakha ha ri rwi nga ṭhamu yo
eḁanaho vhutshinyi hashu,
ha vhili milandu yashu.

Vhane vha mu ofha u vha funa nga lufuno luhulu,
lwo hula unga lutombo lu nṭha-nṭha ha shango.
Vhutshinyi hashu u vhu sudzulusela kule na riṅe,
zwa nga vhubvaḁuvha vhu kule na vhukovhela.
Muṅe washu u khathutshela vhane vha mu ofha,
unga khotsi a tshi khathutshela vhana.
U ḁivha tsiko yashu,
ha hangwi uri ri buse.

A vha muthu,
vhutshilo hawe vhu nga hatsi;
u aluwa unga dzuvha tsimuni,
muya wa ḁi vhudzula ḁi a fa,
he ḁa vha ḁi hone ha hangwiwa.
Vhane vha ofha Muṅe washu u vha funa
nga lufuno lu sa dzinginyei lini na lini,
a lwela na vhana vha vhana vhavho;
ndi vhane vha si pfuke mulanga wawe,
vha ita zwine milayo yawe ya vha laya.

Muṅe washu o imisa khuluṅoni yawe ḁiṭaḁulu,
muvhuso wawe u vhusa vhoṭhe.
Rendani Muṅe washu,

inwi vharuñwa vhawe,
inwi vhahali vha maanda ni itaho zwine a amba,
inwi ni mu thetshesaho!
Rendani Muñe washu,
inwi mara awe othe a liṭaḍulu,
inwi vhaḍinḍa vhawe vha itaho zwine a funa!
Rendani Muñe washu,
inwi zwisikwa zwawe zwothe,
hothe-hothe hune a vhusa.
Na nne kha ndi rende Muñe washu
nga mbilu yanga yothe!

Phisalema 103

Muñe washu, ndi u vhidzelela
ndi ngeno fhasi-fhasi dindini!
Muñe wa zwothe, ipfa ipfi ḷanga!
Nthetshelese u pfe mukosi wanga!

Arali lwe Muñe washu wa ri vhalela milandu,
Muñe wa zwothe,
ndi nnyi ane a nga sala o ima?
Hone lwe u a hangwela;
u luvhelwa zwone.

Ndo lindela Muñe washu,
ndo mu lindela nga mbilu yothe,
ndo fulufhela ipfi ḷawe.
Ndo lindela Muñe washu,
u fhira vhalindi vho lindela mutsho,
u fhira vhalindi vho lindela mapfuvhi a tshi tswuka.

Israele, fulufhelani Muñe washu.
Lufuno lwa Muñe washu a lu dzinginyei;

Ene u vhofoholola tshoṭhe.
Ndi Ene a no ḑo vhofoholola
Vhaisraele milanduni yavho yoṭhe.

Phisalema 130

Mudzimu u na inwi khomboni dzaṅu

Iwe Jakopo, Muṅe washu we a u sika u khou amba; iwe Israele,
Muvhumbi wau u ri,

“U songo ofha, ndi ḑo u lamukisa;
ndo u vhidza nga dzina, u wanga!
U tshi fhira vhukati ha maḑi manzhi
ndi ḑo vha ndi na iwe;
u tshi wela milambo i nga si u kumbe;
u tshi fhira vhukati ha mulilo u nga si swe;
khavhu dza mulilo dzi nga si u fhise.
Hufha ndi Yahavee Mudzimu wau,
Mukhethwa wa Israele Mutshidzi wau.
Ndi ḑo kumedza Egipita ḽa vha tshipfumelo,
iwe wa vhofohololwa;
vhuimoni hau hu ḑo dzhena
Kushu na Seba, iwe wa bva.
Ndi ḑo kumedza dzitshakha uri iwe u tshidzwe,
ngauri ndi tshi u sedza
ndi vhona u wa mutengo muhulu,
ndi a u hulisa, ndi a u funa.

“U songo ofha, ndi na iwe.”

Yesaya 43:1-5a

Mudzimu u ima na vho landulwaho

Hoṭhe Maṅwaloni Makhethwa Mudzimu u swela mbilu vha vhaishwaho – dzitshilikadzi, zwiisiwana, zwiwhoxwa, dziphombwe na vho landulwaho nga vhathu.

Mudzimu u vhona uri vha vhaishwaho vha londoliwe

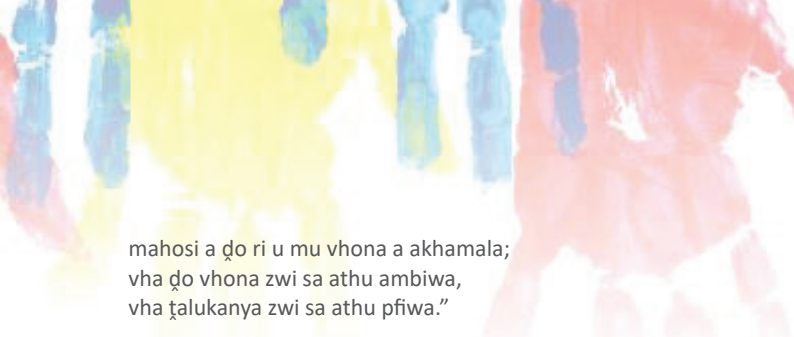
“Muṅe washu Mudzimu waṅu ndi Ene Mudzimu wa midzimu, ndi Ene Muṅe wa vhaṅe, Mudzimu muhulu, Muhali a ofhisaho; ha ṭaluli, ha ṭanganedzi tshandanguvhoni; u imelela tsiwana na tshilikadzi musi vha tshi sengiswa; u funa na mutsinda, a mu ṅea zwiliwa na nguvho. Zwenezwo na inwi ni fanela u funa vhatsinda; hufha inwi-vho no vha ni vhatsinda shangoni ḽa Egipita. Hulisani Muṅe washu Mudzimu waṅu ni luvhe Ene! Ni songo tenda u fhambana nae, musi ni tshi ana ni ane nga dzina ḽawe. Dzulani ni tshi renda Ene; ndi Ene Mudzimu waṅu, ndi Ene we a ni itela mishumo iyo mihulu i ofhisaho ye na vhona nga maṭo aṅu!”

Dotoronomio 10:17-21

Muḽinda wa Mudzimu a tambulaho o nyadziwa, a landulwa

Muṅe washu u ri,

“Muḽinda wanga zwi ḽo mu nakela
mushumoni we nda mu ṅea;
u ḽo vha muhulwane a tou gagamiswa,
a huliswa zwihulu.
Vhanzhi vho ri u mu vhona zwa vha ofhisa;
muthu a tshi mu sedza o vha a si
tsha nga muthu;
o vha a si tsha vhone e muthu.
Huno zwino tshakha nnzhi dzi tshi mu
vhona dzi ḽo kanuka;

mahosi a ɔo ri u mu vhona a akhamala;
vha ɔo vhona zwi sa athu ambiwa,
vha ʒalukanya zwi sa athu pfiwa.”

Ndi nnyi ane a nga tenda zwe ra zwi pfa?
Ndi nnyi we a dzumbululelwa
uri ndi maandʒa a Muḽe washu ayo?
Muḽinḽa wa Muḽe washu o aluwa
 unga ɔadzwane
ʒi tshi simuwa kha tshiguthe
 mavuni o omelelaho.
vha a si na lunako kana vhugala
 zwine ra nga vhuya ra mu sedza-vho;
ri tshi mu sedza o vha a sa vhuyi a takadza.
Vhathu vho mu nyadza vha mu landula;
o vha e munna a tambulaho,
o ɔowelaho maḽungu;
vho vha vha tshi tou tata na u mu sedza;
ro mu nyadza ra si vhuye ra mu ita muthu.

Yesaya 52:13 – 53:3

Yesu ene muḽe o landulwa

Maswole vha dzhia Yesu vha dzhena nae nḽuni ya khaḽhulo, a tou tangwa nga gomane yoḽthe. Vha mu ambadza phuraphura ya muvhala mutswuku, vha ita na khare ya mipfa vha mu ambadza kha ḽhoho vha mu kumela vha ri, “Khosi ya Majuda nga i lalame!” Vha tshi ralo vha mu rwa kha ḽhoho nga luḽanga, vha mu pfela mare vha ita na u mu gwadamela vha mu luvha nga u hoya. Musi vho no fhedza u mu kolela vha mu bvula iḽa nguvho tswuku vha dovha vha mu ambadza nguvho dzawe vha konou bva nae vha yo mu vhamba kha tshifhambano.

Markosi 15:16-20

U fulufhela hashu Mudzimu a hu gumi lufuni, hu a fhirela phanda

HIV/Aids vhukuma i a ri tsivhudza ra ðivha uri ri ðo fa, ro livha lufuni. Hone Mañwalo Makhethwa a ðivhadza ngoho khulwane ya uri ri ðo ði tshila musu ro no fa.

Thumba ya fhano shangoni na nndu ya ngei litaḍulu

Ndi zwine ra sa fulufhuwe. Naho mivhili yashu i tshi ṭahala i tshi ya, ngomu hashu ri ði itwa vhaswa nga misi. U tambula hohu huṭuku ha tshifhinganyana hu khou ri ðisela vhugala vhu sa gumi, vhune ha fhira hezwi kule-kule; a zwi vhuyi zwa vhambedzwa; ngauri riṅe a ro ngo livha kha zwithu zwine zwa vhonwa nga maṭo, ro livha kha zwi sa vhonwi nga maṭo; zwine zwa vhonwa nga maṭo ndi zwa tshifhinganyana, hone zwi sa vhonwi nga maṭo ndi zwi sa gumi.

Ndi uri ri ðivha uri arali thumba yashu ya fhano shangoni i tshi thuthea, ri ðo wana Mudzimu o ri fhaṭela pfamo ngei ṭaḍulu; ndi muḍi u songo itwaho nga vhathu, we ra lugiselwa nga Mudzimu Ene muṅe, wa lini na lini. Ri fhano thumbani ri a gomela ro lavhelela u ambadzwa pfamo yashu ya ngei ṭaḍulu; ngauri ró no i ambadzwa a ri nga vhonali ri fhedzi. Ri tshi kha ði vha thumbani ino ri dzula ri tshi gomela nga u pfa vhuleme: a ri funi u thoma ra thuthelwa thumba iyi, ri funa u sokou ambadzwa pfamo iyo nṭha hayo, uri tshi faho tshi midzwe nga vthutshilo, ngeno Mudzimu Ene muṅe o dzula o ri tela zwenezwo zwa u thoma u thuthelwa thumba hedzi, a khwaṭhisa zwine ra ðo wana nga u ri ṅea Muya wawe.

Ndi zwine ra sa nete, nga u ðivha uri ri tshi kha ði vha kha muvhili uno, ri tshee kule na hayani henengei ha Muṅe washu. Fhano ri tshila nga lutendo, hu si nga zwine ra zwi vhone nga maṭo. A ri neti, ngauri ri pfa zwi khwiṅe u fhandekana zwashu na muvhili uno ra ya hayani hune ra ðo dzula na Muṅe washu.

2 Vhakorinta 4:16 – 5:8

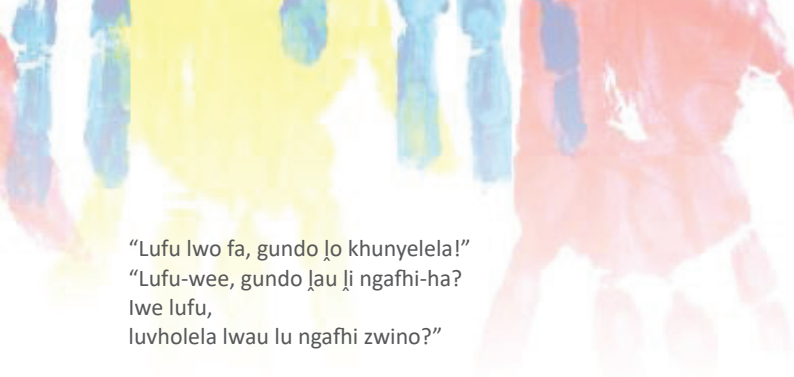
Lufu lwo kundwa

Vhunga lufu lwo ḁa shangoni nga muthu muthihi, sa zwenezwo u vuwa ha vhafu ho ḁa-vho nga muthu muthihi. Vhunga vhathu vhoṱhe vho vha vha faho nga vhuthihi havho na Adamu, sa zwenezwo vhoṱhe vha ḁo vuswa vhafuni nge vha vha vhathihi na Khristo. Hone vha ḁo vuswa nga u tevhekana: ho thoma Khristo, huno musi a tshi vhuya hu ḁo tevhelela vha re vhawe, ha vha hone u khunyelela hazwo. Ndi hone Khristo a tshi ḁo lozwa vhahulwane vha mimuya i lwaho nae na vharangaphanḁa vhayo na vhavhusi vhayo, a konou kumedza muvhuso kha Mudzimu Khotsi. Khristo o fanela u vhusa Khotsi a vhuya a khotthisa maswina awe oṱhe phanḁa ha khuluṱoni yawe a luvha. Lufu lu ḁo vha ḁone swina ḁa u fhedzisela u kundwa. Maṅwalo a ri,

“Mudzimu o mu kumedza zwoṱhe,
zwa tou vha vhukando ha milenzhe yawe.”

Zwi khagala uri hu tshi pfi “zwoṱhe” a zwi kateli na Mudzimu a re Ene we a kumedza Khristo zwoṱhe. Huno musi zwoṱhe zwo no luvhiswa Murwa, ndi hone na Ene Murwa a tshi ḁo luvha Khotsi we a ita uri zwoṱhe zwi mu luvhe, Mudzimu a konou vhusa zwoṱhe e eṱhe.

Zwino-ha ndi ni phulela tshiphiri asitshi: a ri nga fi roṱhe; u shandukiswa ri ḁo shandukiswa roṱhe, kathihi fhedzi, nga u poidza ha iṱo, musi lufhalafhala lwa vhu fhelo ha shango lu tshi lila. Lu tshi lila vhafu vha ḁo vuwa vhe kha mivhili i sa sini, riṅe vhapenyu ra mbo ḁi shandukiswa-vho. Ndi uri hezwino zwi lovhaho zwi fanela u ambadzwa muvhili u sa lovhi, zwi faho zwi fanela u ambadzwa muvhili u sa fi. Zwenezwo musi hezwino zwi lovhaho zwi tshi ambadzwa muvhili u sa lovhi, zwi faho zwi tshi ambadzwa muvhili u sa tsha ḁo fa, ndi hone Maṅwalo a tshi ḁo vha o khunyelela ane a ri,

“Lufu lwo fa, gundo lo khunyelela!”
“Lufu-wee, gundo lau li ngafhi-ha?
Iwe lufu,
luvholela lwau lu ngafhi zwino?”

Luvholela lwa lufu ndi vhutshinyi; vhutshinyi-vho vhu wana maanda kha Mulayo. Kha ri livhuhe Mudzimu we a ita uri ri kunde nga Muḽe washu Yesu Khristo.

Zwino-ha vha hashu, imani no kwaḽa ni sa dzinginyei, shumelani Muḽe washu tshifhinga tshoḽhe ni sa neti no tou diḽekedza, vhunga ni tshi zwi diḽva uri u diḽetisela Muḽe washu a si mahandana.

1 Vhakorinta 15:21-28,51-58

A hu tsha do vha na vhuḽungu, a hu tsha do vha na lufu

Nda vhona liḽadulu liḽwa na liḽhasi liḽwa. Liḽadulu la u thoma na liḽhasi la u thoma zwo vha zwo nyamalala, na lwanzhe lu si tsheeho. Nda vhona muḽi mukhethwa, wone Jerusalema muswa, u tshi tsela fhasi u tshi bva ha Mudzimu ngei ḽadulu, wo ḽamiwa wo fhelela, sa muselwa a tshi yo ḽanganedzwa nga munna wawe. Nda pfa ipfi liḽulu li bvaho kha khuluḽoni li tshi ri, “Zwino ndi hone Mudzimu nga dzawe a tshi vho dzula na vathu. a U do dzula navho vha vha tshakha dzawe. Mudzimu nga eḽhe u do dzula navho e Mudzimu wavho. U do vha fhuluḽa miḽodzi yoḽhe. Lufu a lu tsha do vha hone, a hu tsha do vha na zwililo kana u tshema kana u honḽa; zwa kale zwo fhela.”

Nzumbululo 21:1-4

Mudzimu e ethe ndi ene tshisima tsha ngoho tsha fulufhelo

Bivhilini fulufhelo zwi amba u sa timatima zwo ḍitika kha zwe Mudzimu a fulufhedzisa zwi si zwine riṅe ra tou tama zwi tshi itea. Zwenezwo, arali ra fulufhela Mudzimu, ri na fulufhelo ḽa uri Mudzimu u ḍo fhedza nga u kunda vhuvhi, a ri ṅea mukovhe kha gundo ḽeneḽo.

Mudzimu ndi ene vhudzumbamo hashu na nungo dzashu

Ri khuda nga Mudzimu,
ndi Ene maanḽa ashu,
ha kundwi u ri lamulela khomboni.
Naho ḽifhasi ḽa dzinginyea,
a ri ofhi tshithu,
nahothavha dza wela tshivhindini tsha lwanzhe,
nahomaḽi alwo a unga a fhufhuma,
nahomagabelo a dzinginyisa thavha,
a ri ofhi.

Hu na mulambo wa milonga u takadzaho muḽi wa
Mudzimu
hu re na nṅu khethwa ya Waḽaḽuluḽaḽulu.
Mudzimu u vhukati hawo,
u nga si thuthiwe;
Mudzimu u ḍo u lamulela mapfuvhi a tshi tswuka.
Tshakha kha dzi zhambe zwadzo,
mivhuso i dzinginyee.
Iphi ḽawe ḽa bvuma ḽifhasi ḽi a ṅoka.

Muṅe washu Mudzimu Mulangazwoṅhe u na riṅe,
Mudzimu wa Jakopo ndi Ene dzhavhelo ḽashu.

Iḍani ni vhone mishumo ya Muḅe washu,
edzonu vhona zwimangadzo zwe a ita fhano fhasi.
U fhedza dzinndwa u swika he shango ḷa guma;
u vundekanya vhura,
a thathekanya mafumo,
zwiḽangu zwa maswole a zwi fhisa nga mulilo.

“Dzikani ni ḍivhe uri ndi Nḅe Mudzimu,
ndi fhira dzitshakha, ndi fhira na ḷifhasi!”

Muḅe washu Mudzimu Mulangazwoḽhe u na riḅe,
Mudzimu wa Jakopo ndi Ene dzhavhelo ḷashu.

Phisalema 46

Kha Mudzimu hu na tshilidzi na khathutshelo

Ri na Tshifhe Muhulu a re muhulwane o no fhiraho vhukati ha maḽaḍulu, Ene Yesu Murwa wa Mudzimu, kha ri nambatele-ha lutendo lwe ra bula. A ri na tshifhe muhulu a kundwaho u ri pfela vhuḽungu a tshi vhona u shaya nungo hashu, aiwa, na Ene muḅe o lingwa unga riḅe nga ḅila dzoḽhe; phambano ndi nthihi fhedzi: Ene o vha a si na vhutshinyi. Kha ri sendele-ha tsini ha khuluḅoni ya Mudzimu, hune ra ḽanganedzwa nga vhuthu, ri sendele ri sa timatimi, uri ri kone u itelwa tshilidzi na vhuthu, ri lamulelwe musi ro hanganea.

Vhaheberu 4:14-16

Hone Mudzimu o pfuma tshilidzi, o ri funa nga lufuno luhulu, ndi zwe zwiḷa ri tshee vhafu nga vhutshinyi hashu, a ri baḍekanya na Khristo a tshi mu vusa vhafuni – khezwo-ha, no tshidzwa nga khathutshelo ya Mudzimu. O ri vusa na Khristo Yesu a ri dzudza nae ngei ḽaḍulu, u ralo hu u itela uri na nga zwifhinga zwi ḍaho a sumbedze vhuhulu ha khathutshelo yawe

i si na mugumo, ine ya vhonala kha vhuthu he a ri itela nga Khristo Yesu.

Asizwo-ha, no tshidzwa nga khathutshelo ya Mudzimu, nga u fulufhela Ene; a zwi bvi kha inwi, i tou vha mpho ya Mudzimu. A hu na tshine na nga dikhoḁa ngatsho; hufha zwi songo bveledzwa nga mishumo yaḁu. Mudzimu ndi Ene we a ri ita zwine ra vha zwone; ndi Ene we a ri sika nga huswa nga u ri ita vhatihi na Khristo, uri ri tshile ri tshi ita zwivhuya, vhunga na Mudzimu o dzula o zwi dzudzanya uri ri zwi ite.

Vhaefesa 2:4-10

Liḁwe ḁuvha ri ḁo kona u zwi vhona zwavhuḁi

Lufuno a lu gumi.

Vhuporofita hone vhu ḁo kaḁudzwa;

ndimi dzone dzi ḁo fhumula;

ḁivho ya zwiphiri i ḁo fhela.

Zwino ri kha ḁi tou ḁivha kupiḁanyana,

na zwine ra porofita ndi kupiḁanyana,

hone hu tshi ḁa ḁivho yo khunyelelaho

zwi re tshiḁahe zwi ḁo fhela.

Zwiḁa ndi tshee ḁwana ndo vha ndi tshi

amba sa ḁwana,

nda elekanya sa ḁwana,

mihumbulo i ya ḁwana;

zwino ndó no vha munna,

hana ho fhela.

Zwine ra vhona zwino a zwi vhonelesi;

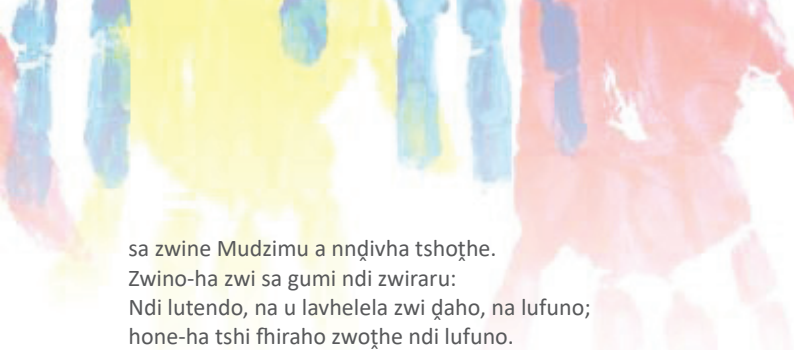
zwi nga murunzi kha tshivhoni.

Ngavhuya ri ḁo vhona Mudzimu ro tou

livhana zwifhaḁuwo.

Zwine nda ḁivha zwino ndi kupiḁanyana;

ngavhuya ndi ḁo zwi ḁivha tshoḁhe

sa zwine Mudzimu a nndivha tshoṭhe.
Zwino-ha zwi sa gumi ndi zwiraru:
Ndi lutendo, na u lavhelela zwi ḍaho, na lufuno;
hone-ha tshi fhiraho zwoṭhe ndi lufuno.

1 Vhakorinta 13:8-13

Vhoṭhe vhane vha tenda Mudzimu u vha fulufhedzisa vhutshilo ha lini na lini

Vhoṭhe vho bebwaho fhano fhasi muṅwe musi vho fanela u fa. HIV/Aids i ri tsivhudza uri ri ḍo fa, hone Bivhili i dzumbulula nḍila ya vhutshilo ha lini na lini ha vhoṭhe vha no ṭanganedza lufuno lwa Mudzimu, vha tenda Yesu.

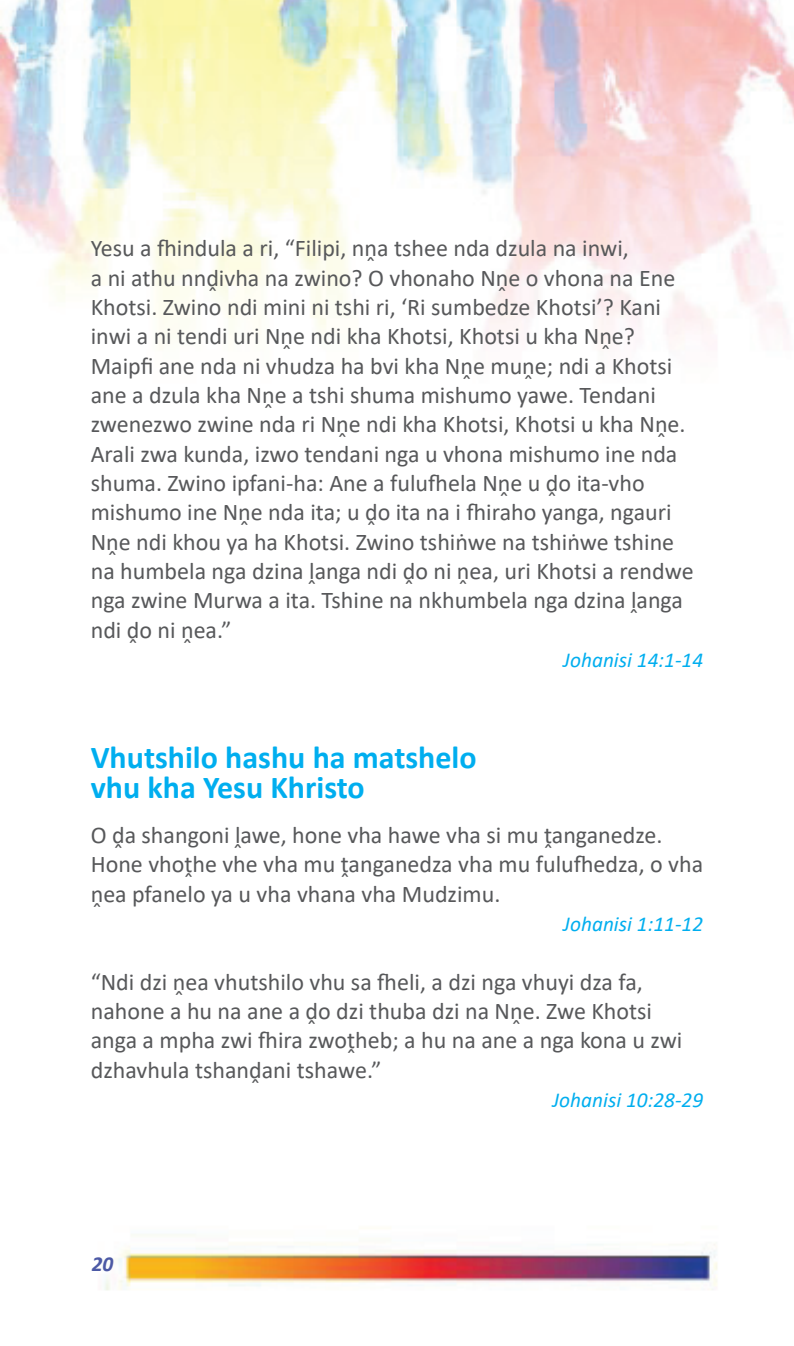
Yesu ndi ene nḍila na ngoho na vhutshilo

Yesu a vha vhudza a ri, “Ni songo ḵa mbilu; fulufhelani Mudzimua ni fulufhele na Nḵe. Nḍuni ya Khotsi anga hu na vhudzulo vhunzhi. Arali zwo vha zwi songo ralo ndi musi ndi tshi ḍo vha ndo ni vhudza. Huno zwino ndi khou ya hone u ni lugisela vhudzulo. Zwino musi ndo no ni lugisela vhudzulo ndi ḍo ḍa nda ni dzhia ra yo dzula roṭhe. Nḍila ya hune nda khou ya hone ni a i ḍivha.”

Thomasi a mu vhudzisa a ri, “Muḵe washu, hune vha khou ya hone a ri hu ḍivhi; zwino nḍila ri nga i ḍivha hani?”

Yesu a mu fhindula a ri, “Nḍila ndi Nḵe; ndi Nḵe ngoho; ndi Nḵe vhutshilo; a hu na ane a nga swika ha Mudzimu Khotsi arali a songo dzhena nga Nḵe. Zwino arali vhukuma Nḵe no vha ni tshi nndivha no vha ni tshi ḍo ḍivha na Khotsi anga.b Hone u bva zwino ni vho mu ḍivha, no no mu vhona.”

Filipi a mu vhudza a ri, “Muḵe washu, nga vha ri sumbedze Khotsi, ndi hone ri tshi ḍo rudza mbilu.”

Yesu a fhindula a ri, “Filipi, n̄a tshee nda dzula na inwi, a ni athu n̄divha na zwino? O vhonaho N̄e o vhona na Ene Khotsi. Zwino ndi mini ni tshi ri, ‘Ri sumbedze Khotsi’? Kani inwi a ni tendi uri N̄e ndi kha Khotsi, Khotsi u kha N̄e? Maipfi ane nda ni vhudza ha bvi kha N̄e mūe; ndi a Khotsi ane a dzula kha N̄e a tshi shuma mishumo yawe. Tendani zwenezwo zwine nda ri N̄e ndi kha Khotsi, Khotsi u kha N̄e. Arali zwa kunda, izwo tendani nga u vhona mishumo ine nda shuma. Zwino ipfani-ha: Ane a fulufhela N̄e u ɔo ita-vho mishumo ine N̄e nda ita; u ɔo ita na i fhiraho yanga, ngauri N̄e ndi khou ya ha Khotsi. Zwino tshīwe na tshīwe tshine na humbela nga dzina ɔanga ndi ɔo ni ̄nea, uri Khotsi a rendwe nga zwine Murwa a ita. Tshine na nkhumbele nga dzina ɔanga ndi ɔo ni ̄nea.”

Johanisi 14:1-14

Vhutshilo hashu ha matshelo vhu kha Yesu Khristo

O ɔa shangoni ɔawe, hone vha hawe vha si mu ɔanganedze. Hone vhōthe vhe vha mu ɔanganedza vha mu fulufhedza, o vha ̄nea pfanelo ya u vha vhana vha Mudzimu.

Johanisi 1:11-12

“Ndi dzi ̄nea vhutshilo vhu sa fheli, a dzi nga vhūyi dza fa, nahone a hu na ane a ɔo dzi thuba dzi na N̄e. Zwe Khotsi anga a mpha zwi fhira zwōtheb; a hu na ane a nga kona u zwi dzhavhula tshandani tshawe.”

Johanisi 10:28-29

Mudzimu u ri nea mulalo

Zwino ri tshi vho pfi vhavhuya nga u fulufhela Yesu, ro pfumedzanywa-haa na Mudzimu nga Muṅe washu Yesu Khristo. Ndi Ene Khristo we a ri swikisa kha vhuthu ha Mudzimu he ra ima khaho zwino, ra vho tou pembedab ro lavhelela vhugala ha Mudzimu vhune ra ḑo wana. Nahone a ri pembeleli hezwo fhedzi, ri pembelela na hone u tambudzwa, c nga u ḑivha uri u tambudzwa hu ḑisa u konḑelela, u konḑelela ha ita uri ri si dzinginyee, zwenezwo zwa ita uri ri ṭlutshela Mudzimu, huno a ṭlutshelaho Mudzimu ha nga shoni, ngauri Mudzimu o ḑadza mbilu dzashu nga lufuno lwawe nga u ri nea Muya Mukhethwa.

A thi ri Khristo o ri musi ri sa athu vha na tshine ra kona, a fela riṅe vhavhi nga tshifhinga tsho fanelaho. A si kanzhi muthu a tshi nga fela muṅwe, naho onoyo a si na mulandu. Naho zwo ralo arali e muvhuya khamusi muṅwe a nga ḑifunga a mu fela. Atsina Mudzimu u ri sumbedza lufuno lwawe nga Khristo a tshi ri fela ri tshee vhatshinyi. Zwino ró no pfi vhavhuya nga malofha awe, u ḑo kundwa ngani u ri tshidza kha ṭhamu ya Mudzimu? Arali ro pfumedzanywa na Mudzimu nga u fa ha Murwa wawe zwiḑa ri tshee maswina awe, zwino ró no pfumedzanywa ri nga kundwa hani u tshidzwa nga u tshila hawe? Hone a si hezwo fhedzi; ri vho tou zuwa Mudzimu nga Muṅe washu Yesu Khristo we a ri pfumelela.

Vharoma 5:1-11

Hu songo vha na tshithu na tshithihi tshine tsha ni ḑisa mbilu; zwoṭhe zwine na lila ni vhudze Mudzimu nga thabelo, ni sa hangwi u livhuha. Mulalo wa Mudzimu u sa ṭalukanywi nga muthu u ḑo linda mbilu dzaṅu na mihumbulo yaṅu uri ni dzule ni vha Khristo Yesu.

Vhafilipi 4:6-7

Mu kumedzeni zwoṭhe zwine na zwi ḷela mbilu; ndi Ene Mulondoli waṅu.

1 Pitrosi 5:7

U tambula ha zwino na vhugala vhu ḍaho

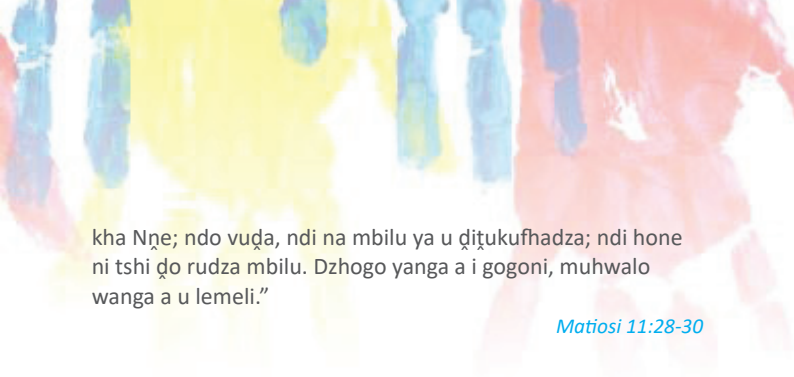
Kha ri rende Mudzimu, Khotsi a Muṅe washu Yesu Khristo. O ri khathutshela zwiḥulu a ri beba nga huswa uri ri vhe na zwe ra fulufhela zwine zwa ḍo vha vhutshilo hashu, ri vhe na ifa ḷi sa ṭahali, ḷi sa siḍufhali, ḷi sa haluluwi, ḷe a ni vhulungela ngei ṭaḍulu. Hezwo ro kona u zwi wana nge Yesu Khristo a vuswa vhafuni. Vhunga ni tshi fulufhela Mudzimu, u a ni pilela nga maanḍa awe, uri ni vhuye ni swike kha u tshidzwa ho khunyelelaho hune ra ḍo dzumbululelwa nga tshikhathi tsha vhuḥelo.

Pembelelani zwenezwo, naho zwino ni tshi nga kha ḍi lingwa nga nḍila nnzhi dzo fhambanaho. U ṭungufhala honoho ndi ha tshifhinganyana. Na musuku une tshawo ha vha u lovha, u longwa muliloni uri u vhonele uri ndi wone-wone. Lutendo lwaṅu ndi lwa mutengo u fhiraho wa musuku kule; lwone lu nga kundwa nga mini u lingwa uri lu wanale uri ndi lwone-lwone? Musi Yesu Khristo a tshi ḍo ḍivhonadza u ḍo ni khoḍa, a ni ṅea vhugala, a ni hulisa. Naho ni sa athu vhona Yesu Khristo ni a mu funa. Naho na zwino ni sa khou mu vhona nga maṭo, ni a mu fulufhela, na pembela nga dakalo ḷi sa wanali fhano fhasi, dakalo ḷine maipfi a muthu a kundwa u ḷi bula, nga uri ni a tshidzwa tshoṭhe, vhunga no itela zwenezwo ni tshi fulufhela Mudzimu.

1 Pitrosi 1:3-9

Mudzimu u ri ṅea vhuawelo nga Yesu Khristo

“Ḳdani ha Nṅe noṭhe ni lemelwaho no ziamedzwaho nga mihwalo, ndi ḍo ni rula. Ḳihweseni dzhogo yanga ni gude

kha Nḡe; ndo vuḡa, ndi na mbilu ya u ḡiḡukufhadza; ndi hone ni tshi ḡo rudza mbilu. Dzhogo yanga a i gogoni, muhwalo wanga a u lemeli.”

Matiosi 11:28-30

Tshililelwa vhukuma

Nahone zwi si izwo fhedzi, ndi vho vhona zwoḡhe-zwoḡhe zwi sa vhuisi tshithu arali ndi tshi zwi vhambedza na mashudu aya a fhiraho zwoḡhe a u ḡivha Khristo Yesu Muḡe wanga. Tshee nda mu ḡivha ndi vho vhona zwoḡhe zwi sa vhuisi tshithu, e mathukhwi fhedzi, tenda ndo vhuelpwa nga Khristo, nda vha muthihi nae. A thi pfi muvhuya nge nda vhulunga Mulayo, ndi pfi muvhuya nge nda fulufhela Khristo, ndi vhuvhuya vhu no bva kha Mudzimu nga lutendo. Tshililelwa tshanga ndi tshithihi fhedzi: ndi u ḡivha Khristo na maanḡa a u vuwa hawe vhafuni, na u kovhekana nae maḡhupho awe nda fana nae a tshi fa, ndi tshi lusa uri na nḡe ndi vuswe vhafuni ndi tshile.

Vhafilipi 3:8-11

Thabelo dza fulufhelo hu tshi rabelelwa vhoḡhe vho vhaialaho

Ngavhe Muḡe washu Ene muḡe Nḡemulalo a tshi ni nḡe mulalo misi yoḡhe hoḡhe-hoḡhe! Muḡe washu a vhe na inwi noḡhe!

2 Vhathesalonika 3:16

Huno Ene Mudzimu we a ri fulufhedzisa zwivhuya zwine ra vho kona u zwi lavhelela, ngavhe a tshi ni ḡadza dakalo, a ni fha mulalo tshoḡhe nge na mu fulufhela, uri ni dzule no mu lavhelela zwi tshi bva kha Muya Mukhethwa.

Vharoma 15:13

Hu tshi itelwa vho kavhiwaho nga HIV/Aids na mashaka avho

Mañwalo Makhethwa a ri vhudza mafhungo maḍifha – Mafhungo Maḍifha a lufuno lwa Mudzimu na u ṭanganedza.

Bugwanani heyi, ni ḍo wana maipfi a u fhumudza muthu na ṭhuṭhuwedzo i bvaho kha Bivhili u sumbedza uri a ni noṭhe. Ni ḍo wana uri:

- Mudzimu u funa zwihulu muñwe na muñwe washu
- Mudzimu u ḍi dzula e na riṇe
- Mudzimu u ṭanganedza vhoṭhe, a funa vhoṭhe
- Mudzimu u ima na vho landulwaho
- U fulufhela hashu Mudzimu a hu gumi lufuni, hu a fhirela phanḍa
- Mudzimu e eṭhe ndi ene tshisima tsha ngoho tsha fulufhelo
- Vhoṭhe vhane vha tenda Mudzimu u vha fulufhedzisa vhutshilo ha lini na lini
- Vhutshilo hashu ha matshelo vhu kha Yesu Khristo

Ri fulufhela uri Mañwalo Makhethwa haya a ḍo vha tshisima tsha u rudza mbilu na fulufhelo kha vhoṭhe vho kavhiwaho nga dwadze ḵa HIV/Aids.

Roṭhe nga ri rabele uri vhoṭhe vho kavhiwaho nga HIV/Aids vha ṭanganedze zwe Bivhili ya fulufhedzisa zwa fulufhelo na u rengululwa, “a hu na na tshithihi kha tsiko yoṭhe tshine tsha nga vhuya tsha kona u ri fhambanya na lufuno lwa Mudzimu.”

Hu tshi itelwa vho kavhiwaho nga HIV/Aids na mashaka avho

Mañwalo Makhethwa a ri vhudza mafhungo maḍifha – Mafhungo Maḍifha a lufuno lwa Mudzimu na u ṭanganedza.

Bugwanani heyi, ni ḍo wana maipfi a u fhumudza muthu na ṭhuṭhuwedzo i bvaho kha Bivhili u sumbedza uri a ni noṭhe. Ni ḍo wana uri:

- Mudzimu u funa zwihulu muñwe na muñwe washu
- Mudzimu u ḍi dzula e na riṇe
- Mudzimu u ṭanganedza vhoṭhe, a funa vhoṭhe
- Mudzimu u ima na vho landulwaho
- U fulufhela hashu Mudzimu a hu gumi lufuni, hu a fhirela phanḍa
- Mudzimu e eṭhe ndi ene tshisima tsha ngoho tsha fulufhelo
- Vhoṭhe vhane vha tenda Mudzimu u vha fulufhedzisa vhutshilo ha lini na lini
- Vhutshilo hashu ha matshelo vhu kha Yesu Khristo

Zwo ganḍiswa na u phaḍaladzwa nga vha Bible Society of South Africa.

www.biblesociety.co.za

BibleSA.co.za

BibleSA

Bibles and audio Bibles are available on the BibleSA app.

ISBN 978-0-7982-2071-2

9 780798 220712